

# Pedagogical conditions for the development of students' polylingual competence of the professional high school

Olha S. Bilozir<sup>[0000-0002-0655-865X]</sup>

Kryvyi Rih State Pedagogical University, 54, Gagarina Ave.,  
Kryvyi Rih, 50086, Ukraine  
olechkabiloz@gmail.com

**Abstract.** The article raises the question of the importance of reforming education in Ukraine, taking into account the peculiarities of the modern educational environment. The requirements to the modern educational space are generalized. The meaning of the term "pedagogical conditions" is clarified and the own definition of pedagogical conditions of the learning process is offered. The unity of the educational space, which consists of the environment, pedagogical conditions and personality, is established. The requirements to the modern educational space are generalized. External and internal factors, organizational and pedagogical, psychological and pedagogical factors influencing the learning conditions are singled out. The pedagogical conditions of multilingual didactics are researched and characterized: development and implementation of educational programs in foreign language teaching for profile school, taking into account individual request of students with orientation on the profile of education, formation of active and student's own language position, use of methods aimed at development of polylingual competence, expedient use of modern information technologies. The article substantiates the priority of creating appropriate pedagogical conditions for the development of polylingual competence of students of professional schools in the modern educational environment.

**Keywords:** pedagogical conditions, polylingual competence, professional schools, didactics of multilingualism.

## 1 Вступ

### 1.1 Постановка проблеми

Світ, у якому ми зараз живемо, змінюється дуже швидко. Розвиток та потреби сучасного людства формують нові вимоги до всіх сфер життєдіяльності й освіти зокрема. Якою б успішною й результативною не була система освіти в минулому, вона може виявитися неефективною в теперішньому та неприйнятною для використання в майбутньому. Наприклад, система освіти Радянського Союзу вважалася однією з найкращих у світі, була взірцем для інших

країн, і досі є предметом дискусій багатьох науковців. Проте, історичні події, розвиток суспільства взагалі, а особливо винайдення сучасних інформаційних технологій (ІТ) і їх постійне вдосконалення вимагали кардинальних змін, що спонукало до розробки нових методик і пошуку альтернативних підходів у навчанні. Непередбачувані світові події також диктують свої умови навчання. Так, наприклад, сьогодні через світову пандемію COVID-19 освітній процес був би неможливим без використання ІТ.

Намагаючись відповідати європейським і світовим стандартам освіти та задовольняти попит сучасності, шкільна освіта в Україні упродовж довгого часу перебуває на стадії реформ, але через появу нових викликів, спричинених технічним прогресом, суспільним і соціокультурним розвитком європейських країн і світу в цілому, з'являються нові пропозиції щодо удосконалення її окремих аспектів. Так, з 1 вересня 2022 року впроваджується 12-річна школа для базової середньої освіти, функціонування профільної школи розпочнеться з 1 вересня 2027 року. Однак, українські школи, попри запроваджені реформи, не встигають за швидким світовим розвитком і вимушені підлаштовувати освітній процес до умов, які є наслідками історичного, науково-технічного розвитку, суспільно-політичних трансформацій тощо. Ефективність і якість освітньої системи також обумовлена й особистісними внутрішніми потребами учасників освітнього процесу, які виступають як дієві мотиватори до навчання, спонукають до самоосвіти, подальшого вдосконалення та розвитку завдяки правильно створеним педагогічним умовам. З огляду на зазначене, ураховуючи специфічні, а іноді й непередбачувані обставини (наприклад, вимушене дистанційне навчання), освіта покликана створити такі умови, які б формували повноцінну особистість, розвивали всі її компетентності та компетенції, адже головна мета державної освітньої політики України полягає у «створенні умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України» [23].

## **1.2 Огляд літератури за проблемою**

У сучасних умовах реформування української системи освіти твердження «педагогічні умови» стає особливо актуальним і набуває нового значення. Висвітлення сутності поняття «педагогічні умови» знайшло відображення в низці статей, у дисертаціях, наукових студіях вітчизняних і зарубіжних дослідників: В. Андреева [1], В. Жернова [25], Н. Ішполітової та Н. Стерхової [9], В. Полонського [16], В. Слассьоніна [21], В. Стасюк [22]. Зокрема, В. Полонський визнає

педагогічні умови «обставинами, від яких залежить та відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості» [16]. В. Сластьонін і його однодумці наголошують на тому, що педагогічні умови — це «стійкі обставини, які визначають стан і розвиток функціонуючих педагогічних систем» [21]. Учені Н. Ішполітова й Н. Стерхова подають власну дефініцію: «Педагогічні умови — компонент педагогічної системи, що відображає сукупність можливостей освітнього та матеріально-просторового середовища, що впливають на особистісний та процесуальний аспекти даної системи та забезпечують її ефективне функціонування й розвиток» [9]. Дослідник В. Андреев називає педагогічні умови результатом цілеспрямованого відбору, констатування та застосування елементів змісту, методів, форм навчання для досягнення дидактичних цілей [1]. В. Жернов під педагогічними умовами розуміє залежності, які з необхідною та достатньою повнотою забезпечують відбір специфічного змісту, форм і методів навчання та виховання для вирішення конкретного педагогічного завдання [25]. У словнику-довіднику з професійної педагогіки знаходимо таке визначення: «Педагогічні умови — обставини, від яких залежить та за яких відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей» [20]. Вітчизняний науковець В. Стасюк зауважує, що педагогічні умови — це організований педагогічний процес, спрямований на формування та розвиток професійної готовності майбутнього фахівця [22].

В. Жернов виокремлює зовнішні педагогічні умови (політичні, соціально-економічні, освітні тощо) та внутрішні (сукупність педагогічних заходів, спрямованих на вирішення похідних завдань відповідного освітнього контексту) [25]. Ідею розподілу чинників підтримують науковці Н. Ішполітова й Н. Стерхова і, зі свого боку, виділяють низку положень, важливих для розуміння феномену «педагогічні умови». На їх думку, 1) умови виступають як складовий елемент педагогічної системи; 2) педагогічні умови відображають сукупність можливостей освітнього та матеріально-просторового середовища; 3) у структурі педагогічних умов наявні внутрішні й зовнішні чинники; 4) реалізація доречно обраних педагогічних умов забезпечує розвиток та ефективність функціонування педагогічної системи [9].

Виходячи з наведених визначень, ми з'ясовуємо, що під педагогічними умовами розуміють сукупність зовнішніх і внутрішніх

чинників, а також дидактичних засобів, від яких залежить процес навчання. Аналіз наукових розвідок свідчить, що педагогічні умови розвитку певних компетентностей розглядаються багатьма науковцями. Так, В. Рейдало розкриває значення педагогічних умов формування методичної компетентності [18]; В. Іщенко виокремлює педагогічні умови формування аналітичної компетентності [10]; педагогічні умови формування професійної компетентності досліджують З. Бакум [2], Ю. Гвоздецька [8], Н. Гора [7]; О. Лівшун установлює педагогічні умови формування художньо-творчої компетентності [13]. Незважаючи на це, залишаються недостатньо висвітленими педагогічні умови саме в дидактиці багатомовності профільної школи. З огляду на зазначене, очевидно є потреба у визначенні й обґрунтуванні педагогічних умов розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи.

**Метою** статті є аналіз сутності поняття «педагогічні умови», визначення й обґрунтування педагогічних умов розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи.

## 2 Теоретичні основи дослідження педагогічних умов

### 2.1 Педагогічні умови та їх значення в освітньому просторі

Освітній процес виглядає як механізм, цілісність і злагодженість якого забезпечується взаємодією трьох компонентів, до яких належать: навколишнє середовище, педагогічні умови, учень (Рис. 1).



Рис. 1. Освітній простір

Функціонування та продуктивність освітнього простору значною мірою залежить від педагогічних умов, які виступають з'єднувальним елементом між учнем і навколишнім світом. Виявлення відповідних умов навчання, які продиктовані світовими подіями, постійними соціокультурними змінами, як і урахування можливостей освітнього середовища, здатні забезпечити всебічний розвиток особистості. Освітянка І. Седова наголошує, що педагогічні умови повинні відповідати таким вимогам: бути зумовленими змістом майбутньої професійної діяльності та специфікою навчання; становити сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів і матеріально-технічних факторів, що забезпечують успішне вирішення поставлених завдань; включати зовнішні (соціально-економічні, соціально-культурні та ін.) і внутрішні (психолого-педагогічні, дидактичні та ін.) умови, уміщувати мотиваційний, організаційний, змістовий, контрольно-оцінний аспекти [19].

За теперішніх обставин, коли майже весь освітній процес відбувається в режимі онлайн, створення правильних педагогічних умов є пріоритетним завданням шкільної освіти задля реалізації головної освітньої мети — навчити учнів вчитися, здобувати знання та, що найважливіше, застосовувати набуті знання та вміння в житті. У педагогічній теорії і практиці виділяють педагогічні умови, урахування яких допомагає освітянам створити якісне освітнє середовище, а саме: організаційно-педагогічні, психолого-педагогічні, дидактичні умови. Так, до організаційно-педагогічних умов відносять сукупність об'єктивних можливостей, що забезпечують успішне вирішення освітніх задач, а також указують на їх спрямованість і безпосереднє відношення до розвитку, функціонування й управління освітнім процесом. Під психолого-педагогічними умовами розуміють педагогічні засоби впливу на розвиток особистості з метою підвищення ефективності освітнього процесу. Дидактичні умови повинні враховувати наявні умови освітнього процесу з імовірністю перетворення, пристосування цих умов до учнівських потреб, а також методи (прийоми), засоби навчання з урахуванням їх подальшої оптимізації задля досягнення цілей навчання [9].

З огляду на вище викладені погляди можна констатувати, що педагогічні умови є невід'ємною складовою освітнього процесу та становлять сукупність зовнішніх і внутрішніх факторів, організаційно-педагогічних, психолого-педагогічних, дидактичних умов, які забезпечують вирішення педагогічних задач, розвиток компетентностей і компетенцій особистості, підвищують ефективність усього процесу

навчання, урахуваючи й оптимізуючи обставини освітнього середовища, за яких відбувається освітній процес.

## **2.2 Педагогічні умови розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи**

Реформування освіти України й освітні парадигми в глобальному світі обумовлюють зміни в освітньому просторі. Наразі документи Ради Європи [3–6] пропонують і доводять доцільність упровадження багатомовної освіти, як відповідь на актуальні в сучасних суспільно-політичних і соціокультурних умовах потреби суспільства. Багатомовна освіта сприяє розвитку лінгвістичних здібностей, охоплює викладання всіх мов (рідна мова, іноземна мова, регіональна мова, мова національних меншин), сприяє всебічному розвитку особистості, допомагає реалізувати власний потенціал тощо. У 2018 році Європейський парламент і Рада Європи визначили необхідні компетентності для розвитку особистості, соціального включення, працевлаштування, саморозвитку впродовж життя [11, 17], які також ухвалені Концепцією Нової української школи (2016) [12] та новим Законом України «Про освіту» (2020) [24]. У зазначених документах здатність спілкуватися рідною, відмінною від державної, та іноземними мовами виокремлено в складі ключових компетентностей, необхідних для життя.

Розвиток полілінгвальної компетентності учнів – складний і тривалий процес. Дидактика багатомовності, як відповідь на виклики сьогодення, відрізняється тим, що використовує знання всіх виучуваних мов у закладі освіти в різних блоках підготовки; в освітньому процесі застосовують як традиційні, так і нові, удосконалені методи, прийоми, форми навчання; обов'язковим є дотримання низки педагогічних умов. Ми вбачаємо доцільним схарактеризувати ті педагогічні умови, які, на нашу думку, максимально сприятимуть розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи:

- розробка та впровадження освітніх програм більшої кількості іноземних мов для вивчення у профільній школі. Наразі старша школа (10–11 класи) працює за «Навчальними програмами з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10–11 класи» [15], у яких представлені очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів та орієнтовні параметри для оцінювання досягнень лише з чотирьох мов: англійської, німецької, французької та іспанської, що, на нашу думку,

потенційно суттєво обмежує можливості полілінгвальної підготовки учнів, не дозволяє повною мірою задовольнити інтереси та права учнів на вибір мови для вивчення, не враховує присутність у класах носіїв мов національних меншин, які могли бути запропоновані для вивчення, що створювало б додаткове природне мовне середовище тощо;

- формування власної мовної позиції учня в освітньому середовищі. Багатопрофільність старшої школи має не тільки розширювати можливості учнів у формуванні власної освітньої траєкторії з урахуванням інтересів, нахилів та особливостей майбутньої професійної діяльності, а й надавати змогу обирати мови навчання та кількість їх опанування. Маючи можливість гнучкості вибору, учні зможуть виявити особистісну схильність, спробувати й перевірити власні можливості в опануванні мов, що стане поштовхом до подальшого ефективного навчання та самореалізації;
- створення образу учня, як активного учасника освітнього процесу. Учні навчаються, розвиваються, краще виявляють свої здібності та переконання, коли вони ініціативні та мають умови для розвитку творчого потенціалу. Діяльнісний підхід до навчання сприяє розвитку інтелектуальної, емоційної, вольової особистості, виявляє упередження учня. За основними функціями виділяють два типи активності: адаптивний та продуктивний [14]. Ми поділяємо думку дослідників і розуміємо адаптивну полілінгвальну активність як таку, що спрямовується на отримання навчального матеріалу кількома мовами, а продуктивну полілінгвальну активність, як таку, що спрямована на відтворення та повідомлення інформації двома та більше мовами;
- залучення та розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письма, мовлення) виучуваними мовами рівною мірою. Важливо, щоб пропонувані для опрацювання навчальний матеріал готувався декількома мовами, а на заняттях перевага віддавалася методам, здатним забезпечити розвиток полілінгвальної компетентності. Наприклад, у межах уроку розвитку навичок читання учням пропонуються тексти англійською та німецькою мовами, а також для перевірки розуміння прочитаного можна використовувати вправи цими мовами, залучаючи мовлення, письмо, читання;

- доречне, виправдане, таке, що не перенавантажує учнів, використання сучасних ІТ. В умовах онлайн освіти використання ІТ значно спрощує процес розвитку полілінгвальної компетентності учнів. Наприклад, проведення уроку в Zoom дає можливість із легкістю демонструвати відео й аудіо записи різними мовами світу. Проте весь освітній онлайн процес відбувається в аудіо й відео форматі, тому зловживання ІТ засобами може призвести до втрати цікавості учнів до нього та демотивації, і це стосується не тільки вивчення мов; не можна уникати «живого спілкування» у випадку іншомовного навчання та/або обмежуватися лише спілкуванням через засоби електронного зв'язку, адже вони не повною мірою відтворюють комунікативний контекст, часто не передають особливостей невербальної мовної поведінки тощо;
- вибір і застосування методів (прийомів), форм, засобів полілінгвального навчання. Сучасні вимоги в освіті вимагають від учителів креативності, ініціативності, терпіння в організації освітнього процесу. Вирішальною залишається роль викладача у цілеспрямованому відборі елементів навчання, підготовці навчального матеріалу відповідно до вікових особливостей, інтересів учнів, рівня володіння ними рідною та іноземними мовами тощо задля створення такого освітнього середовища, у якому вони послуговуються двома та більше іноземними мовами у процесі вивчення всіх предметів;
- орієнтація на індивідуальність і запит. Оскільки ми розглядаємо багатомовну компетентність учнів профільної школи, то особливою умовою є цілеспрямованість саме на фахове майбутнє учасників освітнього процесу. Наприклад, під час вибору лексичних тем іноземними мовами доречно керуватися специфікою профілю навчання.

Отже, представлені нами педагогічні умови дидактики багатомовності — це комплекс взаємозалежних заходів, дотримання яких сприяє розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи.

### **3 Висновки та перспективи подальших досліджень**

Успішність становлення багатомовної освіти в Україні значною мірою залежить від готовності освітян змінювати традиційні форми



навчання та пристосовуватися до потреб і умов суспільства. Педагогічні умови розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи — це не тільки цілеспрямований відбір методів, форм, засобів навчання, а й урахування зовнішніх і внутрішніх чинників, організаційно-педагогічних, психолого-педагогічних, що впливають на освітнє середовище, а також створення відповідних дидактичних умов, які забезпечують розвиток багатомовної особистості з урахуванням її індивідуальних потреб з огляду на майбутню самореалізацію та професійну діяльність. Наше дослідження дозволяє стверджувати, що до першочергових педагогічних умов розвитку полілінгвальної компетентності учнів належать: розробка та впровадження освітніх програм із вивчення значно більшої кількості іноземних мов; формування особистої мовної позиції учня; розвиток усіх видів мовленнєвої діяльностей (аудіювання, читання, письма, мовлення) виучуваних мов рівною мірою; вибір і використання вчителем методів (прийомів), форм, засобів, спрямованих на розвиток саме полілінгвальної компетентності. Не менш важливими, проте, на нашу думку, допоміжними, які підсилюють дію перших, виділяємо такі педагогічні умови: урахування індивідуальних запитів, здібностей учнів у контексті профільного навчання; активне залучення учнів до процесу навчання; раціональне застосування сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі.

Перспективи подальшого наукового пошуку пов'язані з детальним дослідженням особливостей забезпечення педагогічних умов розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи.

## References

1. Andreev, V.: *Pedagogika: uchebnyiy kurs dlya tvorcheskogo samorazvitiya* (Pedagogy: a training course for creative self-development). Kazan (2000)
2. Bakum, Z.: *Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh dyzaineriv odiahu* (Pedagogical conditions for the formation of professional competence of future fashion designers). Scientific notes of Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. Series: Pedagogy 1 (2014)
3. Cavalli, M.: *Plurilingual and intercultural education as a project*. <https://rm.coe.int/plurilingual-and-intercultural-education-as-a-project-this-text-has-be/16805a219f> (2009). Accessed 17 Oct 2021

4. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). <https://rm.coe.int/16802fc1bf> (2021). Accessed 15 Oct 2021
5. Coste, D. (ed.): A European reference document for languages of education. Strasbourg (2007)
6. Guide for the development of language education policies in Europe: From linguistic diversity to plurilingual education. Strasbourg (2007)
7. Hora, N.: Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh tovaroznavtsiv (Pedagogical conditions for the formation of professional competence of future commodity experts). *A young scientist* **6** (1) (2018)
8. Hvozdetzka, Yu.: Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh vykladachiv z osnov tekhnolohii kharchovykh vyrobnytstv u protsesi fakhovoi pidhotovky (Pedagogical conditions for the formation of professional competence of future teachers on the basics of food technology in the process of professional training). *Pedagogical sciences* **78** (2017)
9. Ippolitova, N., Sterkhova, N.: Analiz ponyatiya "pedagogicheskie usloviya": suschnost, klassifikatsiya (Analysis of the concept of "pedagogical conditions": essence, classification). *General and Professional Education* **1** (2012)
10. Ishchenko, V.: Pedahohichni umovy formuvannia analitychnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv iz dokumentoznavstva ta informatsiinoi diialnosti (Pedagogical conditions for the formation of analytical competence of future specialists in document science and information activities). *Public education* **3** (33) (2017)
11. Key Competences for Lifelong Learning in the European Schools. <https://www.eursc.eu/BasicTexts/2018-09-D-69-en-1.pdf> (2018). Accessed 18 Oct 2021
12. Kontsepsiia Novoi ukrainskoi shkoly (The concept of the New Ukrainian school). <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (2021). Accessed 20 Oct 2021
13. Livshun, O.: Pedahohichni umovy formuvannia khudozhno-tvorchoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia trudovoho navchannia (Pedagogical conditions for the formation of artistic and creative competence of the future teacher of labor education). *Education and Pedagogical Sciences* **1** (173) (2020)

14. Matyushkin, A., Shumakova, N., Yurkevich, V., Yakovleva, E.: *Razvitie tvorcheskoy aktivnosti shkolnikov*. (Development of the creative activity of schoolchildren). Moscow (1991)
15. Navchalni prohramy z inozemnykh mov dlia zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv i spetsializovanykh shkil iz pohlyblenym vyvchenniam inozemnykh mov 10–11 klasy (Curricula in foreign languages for secondary schools and specialized schools with in-depth study of foreign languages 10–11 classes). <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf> (2018). Accessed 22 Oct 2021
16. Polonskiy, V.: *Slovar po obrazovaniyu i pedagogike* (Dictionary of Education and Pedagogy). Moscow (2004)
17. Proposal for a Council recommendation on key competences for lifelong learning. European Commission. Brussels (2018)
18. Reidalo, V.: *Pedahohichni umovy formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnikh vykladachiv ukrainskoi literatury* (Pedagogical conditions for the formation of methodological competence of future teachers of Ukrainian literature). *Science and education* **5** (2014)
19. Sedova, I.: *Formirovanie osnov informatsionno-analiticheskoy kulturyi bakalavrov ekonomiki v vuze* (Formation of the foundations of information and analytical culture of bachelors of economics at the university). Moscow (2012)
20. Semenova, A.: *Slovyk-dovidnyk z profesiinoi pedahohiky* (Dictionary-reference book on professional pedagogy). Odessa (2006)
21. Slastenin, V., Isaev, I. , Mischenko, A., Shiyanov, E.: *Pedagogika* (Pedagogy). Moscow (2002)
22. Stasiuk, V.: *Pedahohichni umovy profesiinoi pidhotovky maibutnikh ekonomistiv u kompleksi “shkola – vyshchy zaklad osvity”* (Pedagogical conditions of professional training of future economists in the complex “school – higher education institution”). Odessa (2003)
23. Ukaz Prezydenta “Pro Natsionalnu doktrynu rozvytku osvity Ukrainy” (Decree of the President “On the National Doctrine for the Development of Ukraine’s Health”). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> (2002). Accessed 15 Oct 2021

24. Zakon Ukrainy “Pro osvitu” (Law of Ukraine “On Education”). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Tex> (2021). Accessed 10 Oct 2021
25. Zhernov, V.: Teoretiko-metodologicheskie osnovy formirovaniya professionalno-pedagogicheskoy napravlenosti lichnosti studenta pedvuza (Theoretical and methodological foundations of the formation professional and pedagogical orientation of the personality of a student of a teacher training university). Magnitogorsk (1999)

## Педагогічні умови розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи

Ольга С. Білозір [0000–0002–0655–865X]

Криворізький державний педагогічний університет,  
просп. Гагаріна, 54, Кривий Ріг, 50086, Україна

olechkabiloz@gmail.com

**Анотація.** У статті порушено питання важливості реформування освіти в Україні з урахуванням особливостей сучасного освітнього середовища. З'ясовано зміст поняття «педагогічні умови» та запропоновано власне визначення педагогічних умов процесу навчання. Установлено єдність освітнього простору, що складається з навколишнього середовища, педагогічних умов та особистості. Узагальнено вимоги до сучасного освітнього простору. Виокремлено зовнішні та внутрішні фактори, організаційно-педагогічні й психолого-педагогічні чинники, що впливають на умови навчання. Досліджено та схарактеризовано педагогічні умови дидактики багатомовності: розробка та впровадження освітніх програм з іноземних мов для профільної школи, урахування індивідуального запиту учнів з орієнтацією на профільність навчання, формування активної власної мовної позиції учня, використання методів, спрямованих на розвиток полілінгвальної компетентності, доцільне використання сучасних інформаційних технологій. У статті обґрунтовано пріоритетність створення відповідних педагогічних умов розвитку полілінгвальної компетентності учнів профільної школи в сучасних умовах освітнього середовища.

**Ключові слова:** педагогічні умови, полілінгвальна компетентність, профільна школа, дидактика багатомовності.